

de *hervormde* vaan

73^e jaargang · nr 4 · april 2013

pagina 3

Met Christus
opgewekt

pagina 13

Troonswisseling

pagina 15

Ds. Heldring

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
T 0180 412477 • dswwestland@hotmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnep@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 • c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester:
Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Tijgervlinder 44, 3863 GP Nijkerk
T 033 8446241 • a.goijert3@upcmail.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
E bondsbureau@filternet.nl • Bankrek.nr. 3778.71559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

inzenden kopij mei/juni-nummer

De kopij voor het mei/juni-nummer moet vóór
21 mei bij de drukker (info@boutdruk.nl)
aanwezig zijn.

inhoud

Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.	4
Bijbelstudie n.t.	8
Van de voorzitter	12
In the picture	13
Uit de kerkgeschiedenis	15
Afscheid dhr. B. Rozendaal	18
Organisatienieuws	18
Boekbespreking	19
Overlijdensbericht	19

Met Christus opgewekt

*„Als u nu met Christus opgewekt bent, zoek dan de dingen die boven zijn, waar Christus is,
Die aan de rechterhand van God zit”*

(Kolossenzen 3: 1)

Als Paulus deze woorden schrijft, is het met hem niet rooskleurig gesteld. Hij bevindt zich in de gevangenis te Rome. Ondanks de moeilijke omstandigheden weet hij positief te spreken over het geloof. Hoe kan dat? Het geheim is Christus. Wie in Hem gelooft, is geborgen voor tijd en eeuwigheid. Is onafhankelijk van de aardse omstandigheden.

Paulus, die in zijn leven de kracht van de opstanding ervaren heeft, zegt nu tegen de gemeente: ‘Als u nu met Christus opgewekt bent.’ De Kolossenzen zijn opgewekt uit de dood, de dood van de zonden en de misdaden. Ze zaten eerst helemaal in de levenssfeer van het heidendom en daarin voelden ze zich thuis. Zo’n leven is niet echt, het kan alleen maar dood gaan, wegsterven onder het eeuwig oordeel van God.

Aan de Kolossenzen is echter het Evangelie verkondigd. Ze hebben de stem van God gehoord en zijn tot geestelijk leven gekomen. De dood heeft de heerschappij over hen verloren. Er was in hen geen enkele reden om hen levend te maken. Alles pleitte er voor om hen in de geestelijke dood te laten. De Heere, Die rijk is in barmhartigheid, heeft redenen genomen uit Zichzelf.

Wat met de Kolossenzen gebeurd is, gebeurt vandaag. Het is niet dat wij onszelf kunnen toewerken naar een nieuw leven. Tot leven komen we alleen omdat Christus de Opgestane is. Hij heeft door Zijn sterven op Golgotha de schuld van de zonde gedragen. Hij heeft de hitte van de toorn van God vanwege de zonde op Zich laten uitbranden. De dood heeft in Hem haar recht en macht verloren.

Kunt u zichzelf het nieuwe leven niet geven? Bij de Heere Jezus mag u en moet u zijn. Niemand zal tevergeefs een beroep op Hem doen. De grond van het nieuwe leven ligt in Hem, Die tot ons komt in het gewaad van het Woord. Toen Hij opstond uit de dood heeft Hij al de Zijnen met Zich meegenomen. Door

het geloof delen we in het heerlijke werk van Christus.

Bent u nog zonder geloof? Dan bent u niet met Christus opgewekt. Laat het anders worden, opdat u niet eeuwig sterft. Kunnen we zekerheid hebben? Er staat toch ‘als’? We mogen niet op de klank afgaan. Het woord ‘als’ mag vertaald worden met ‘omdat’. Het is een feit waar we niet aan behoeven te twijfelen. Twijfel is er als we zien op onze tekorten en zonden. Als we zien op de Heere Jezus en Zijn werk, valt de twijfel weg.

Hoe nu verder? De Heere wijst de weg aan hen die levend gemaakt zijn met Hem: ‘Zoek dan de dingen die boven zijn, waar Christus is, Die aan de rechterhand van God zit’. Dit betekent concreet dat wij ons uiteindelijk geluk niet in

deze wereld zoeken. De dingen van de wereld zijn immers de dingen van beneden.

We leven in een tijd van weelde en welvaart. Het materialisme van deze tijd houdt velen in de greep. De wereld lijkt ons heel veel te bieden. Als het erop aankomt is het leeg en zonder inhoud. Zijn we ertegen bestand? Met de dingen van beneden wordt in de brief aan de Kolossensen nog meer bedoeld, namelijk de eigengemaakte, wettische godsdienst in Kolosse. Een godsdienst zonder Christus. Hetzij dat we werelds leven, hetzij dat we godsdienstig zijn, zonder Christus is het beide aards.

De aandacht wordt gericht op Christus. Hij is niet alleen opgestaan uit de dood, maar Hij is ook na veertig dagen ten hemel gevaren. Hij is gaan zitten aan de rechterhand van de Vader. Hij deelt in de heerlijkheid en de macht van

de Vader. De dingen die boven zijn, dat zijn de weldaden die Christus door Zijn sterven en opstanding heeft verdiend. Zoekt dit alles. U krijgt de belofte: 'Zoekt en u zult vinden.' U die gelooft, mag een schat heben in de hemel die niet vergaat en niet weg te nemen is. De Heere Jezus zegt: 'Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn (Mattheüs 6: 21).'

Heeft dit wereldmijding tot gevolg? Zeker niet. We hebben allen een taak in het leven op ons werk, op school of in het gezin. Waar het op aankomt is onze gezindheid. We mogen niet vol zijn van de wereld of van onze godsdienst, maar van Christus alleen. Is ons hart bij Hem, dan zijn we niet wereldvreemd. We zijn trouw in de roeping die we op aarde hebben. Wel zijn we een vreemdeling op aarde, omdat ons uiteindelijke doel is om eens te zijn in het Vaderhuis met de vele woningen.

Ds. J.P. Nap

bijbelstudie o.t.

Geen zondaar zal ontkomen

Amos 8

Zomaar een psalmregel: Geen zondaar zal 't gewis verderf ontkomen. Te lezen en te zingen in Psalm 1:3. Verstaan we dan wat we lezen en zingen? Er is toch behoud voor elke zondaar? Inderdaad, voor elke zondaar, die zich bekeert. En in dat laatste zit het 'm nu. In de tijd van Amos bekeert men zich niet. Men weigert zijn zonde los te laten en zich met berouw tot de Heere te wenden. Men houdt aan de zonde vast. Dan helpt het zelfs niet om te roepen: Heere, Heere. Dat is de ernstige les van dit 8^e hoofdstuk.

Vers 1-3 Visioen over zomervruchten

Na de eerste drie visioenen en de reactie daarop van priester Amazia, laat Amos onverstoorbaar een vierde visioen horen. Hij kan eenvoudig niet zwijgen, want hij heeft een duidelijke opdracht, 7:15.

De HEERE heeft hem in een visioen een korf met zomervruchten laten zien. Het is een herfstvisioen, waarin deze vruchten zeer rijp blijken te zijn. Dat klinkt redelijk onschuldig en doet denken aan een lieflijk tafereeltje, zoals zo vaak is te zien op een mooi schilderij: stillevens van een schaal peren en citroenen. Maar zo lieflijk is de boodschap van dit visioen niet. Zal Amos het aanstonds begrepen hebben? De HEERE betreft hem bij de les door te vragen, wat hij ziet. Antwoord: een korf zomervruchten.

De HEERE legt dan uit, dat Hij het volk niet langer sparend voorbij kan gaan en dat het einde voor Zijn volk Israël is gekomen. De gedachte is: zoals die vruchten rijp zijn, zo is het volk rijp voor het oordeel van God. In het Hebreeuws is hier een woordspeling: de zomervruchten ('kaits' in het Hebr.) zijn rijp, rijp is ook het einde ('keets' in het Hebr.). Opvallend, dat de HEERE Israël nog steeds noemt "Mijn volk". Dat is het nog steeds. En de Heere is trouw. Doch Hij is niet alleen trouw aan de beloften van Zijn genade, maar ook trouw aan de beloften/waarschuwingen van Zijn oordeel. Niet één van Zijn woorden zal ter aarde vallen. Behalve verbondszegen is er ook verbondswraak.

Vanwege het oordeel zullen de tempelliederen klagend klinken. Zij zullen huilen op die dag. Vele doden zijn te betreuren. Men werpt ze zwijgend weg. Het doet denken aan 6:10. Waar komen die vele doden vandaan? We kunnen denken aan een pest, een vijandelijke

inval, of ook aan de aardbeving die even later voorzegt wordt. Overal liggen de doden; als een prooi voor honden en roofvogels.

Vers 4-7 De aanklacht

Maar waarom? Wat is de reden voor deze strenge straf? Wel, de geboden van de Heere worden met voeten getreden zonder dat er berouw en inkeer op volgt.

In vers 4 worden degenen aangesproken die de armen vertrappen (SV: opslokken) en de zachtmoedigen (SV: ellendigen) van het land weg willen doen. Een ernstig wangedrag dus van de ene Israëliet tegenover de andere, en wel de arme. In vers 5 blijkt het ditmaal niet te gaan om de rijke bovenlaag van de maatschappij, maar om de handelslui. Voor een deel kunnen dit dezelfde mensen geweest zijn, maar de handelaars worden hier op een specifiek zondig gedrag aangesproken. Zij willen dat zo spoedig mogelijk de dag van de nieuwe maan en de sabbat voorbij zijn, zodat zij weer handel kunnen drijven.

Blijkbaar werd niet alleen de sabbat in Israël als rustdag onderhouden, maar ook de dag van de nieuwe maan. In de wet van Mozes lezen wij niet, dat dit laatste verplicht is. In 2 Kon. 4:23 merken wij, dat die dag gaandeweg wel een rustdag is geworden.

Maar deze kooplui zijn niet zo rustig op deze rustdagen. Zij bedenken al hoe zij de volgende dag hun koopwaar aan de man zullen brengen. Zij zitten (om zo te zeggen) 's zondags in de kerk al een koe of een huis te verkopen. Zij onderhouden de rustdagen nog wel, maar hun hart is er niet bij. Het is meer Mammon dan God.

Deze onrustige houding op de rustdag komt in onze tijd ook wel voor bij kerkmensen. Maar er is in onze tijd bij velen ook het

verlangen naar koopzondagen. Dan wordt de rustdag niet meer onderhouden en is Mammon de enige G(g)od geworden. De zonde van de kooplieden wordt door Amos nog gedetailleerder verwoord. Het is hen niet alleen om de handel te doen, maar vooral om oneerlijke handel. Bij het verkopen van koren maken zij de maat (efa, ca. 36 liter) kleiner, zodat zij te weinig koren leveren, maar de sikkil (gewicht voor het afwegen van het zilver als betaalmiddel) maken zij juist groter, zodat men teveel betaalt. En de weegschalen zijn niet zuiver afgesteld. Als er mensen zijn die niet kunnen betalen, vinden zij het prima als deze mensen zich voor een habbekrats als slaven aan hen verkopen. Voor deze slavernij deinzen zij als gewetenloze mensen niet terug. Zij wagen het ook om kaf voor koren te verkopen. Wij zouden zeggen: knollen voor citroenen; of: paardenvlees in rundvlees. Op de koopzondagen, die er in onze tijd zijn, kun je ook wel eerlijke handel drijven. Of gaat het per definitie om concurrentievervalsing; omdat de grootwinkelbedrijven vaak wel open zijn, maar de kleine middenstander daar veel moeite mee heeft, zowel praktisch alsook dikwijls principieel?

De Heere veroordeelt Israëls gedrag. Hij zal hun daden nooit vergeten, maar straffen. Hij zweert het “bij de trots van Jakob” (SV: Jakobs heerlijkheid). In 6:8 werd deze uitdrukking in negatieve zin gebruikt, Jakobs hoogmoed. Maar hier wordt de uitdrukking positief gebruikt. De Heere Zelf is de trots/heerlijkheid van Jakob. M.a.w. Hij zweert opnieuw bij Zichzelf, zie kanttek. SV en 4:2. Zo ernstig zijn hun zonden. Niet alleen sociaal gezien, maar ook godsdienstig gezien, Lev. 19:35v.; Deut. 25:13v. Gods Wet wordt overtreden.

Vers 8 Een aardbeving komt

Voordat in hoofdstuk 9 het vijfde visioen volgt, komt er eerst weer een tussenstuk, dat nauw aansluit bij het visioen van zoëven. Het land zal sidderen! Iedereen zal in de rouw zijn! Ongetwijfeld moeten we dit lezen in het verlengde van vers 3. Zie ook 9:5. Het sidderen (SV: beroerd worden) is een ernstige verwoording van de aardbeving, die komt. In beeldende taal wordt de aardbeving omschreven als het plotseling stijgen en weer neerdalen van de rivier de Nijl; ook genoemd de rivier van Egypte. Bij de hier aangekondigde aardbeving kunnen we denken aan die ook in 1:1 al was aangekondigd. Deze aardbeving zullen we bovendien moeten zien als een voorbode van het eindgericht.

Vers 9-10 Het eindgericht komt

Dat Amos hier mede vooruitblik op het eindgericht blijkt ook uit de voorzegging, dat “op die dag” (dat is de Dag des Heeren) de zon midden op de dag zal ondergaan en het op klaarlichte dag duister zal worden. Men heeft berekend dat Amos twee zonne-eclipsen beleefd heeft, in 784 en in 763 v. Chr. Op de jongste dag zal eveneens de zon verduisterd worden, maar dan voorgoed, want in het eeuwig Koninkrijk van God zullen geen zon of maan meer zijn. Het is duidelijk dat de voorzegging van een nabije en verdere toekomst hier door elkaar loopt, zoals dit vaker bij de profeten het geval is. Reeds in de nabije toekomst maakt de Heere een einde aan de feesten van de mensen. Rouw neemt hun plaats in. Vrolijke liederen worden klaagzangen. Als teken van rouw gaat men een rouwgewaad om de heup dragen en de hoofden kaal scheren. Er is geen toekomst meer voor Israël, slechts een bittere dood. De rouw is die als over een enig kind.

Zo diep. Vgl. Jer. 6:26; Luk. 7:12. Er is geen volgende generatie meer. Het is afgelopen! Israël kan geen leven voortbrengen. Leven zal er alleen kunnen komen door Jezus Christus, Die dood en zonde overwint en zegt: Ik ben de Opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven. Maar voor wie ook Hem afwijst, zal het echt bitter worden.

Vers 11-12 Honger naar Gods Woord

Toch lijkt het er in vers 11 even op, dat er van een inkeer bij het volk sprake is. Want er zal een honger en een dorst komen naar de woorden des Heeren. Uitdrukkelijk zegt de profeet, dat het geen honger naar brood of dorst naar water zal zijn. Nee, men verlangt naar de woorden van God. Die honger zal de Heere zenden.

En wij zeggen: Ja, zulke honger moet ook van Hem komen. Immers, van nature hebben wij die honger naar Hem niet. De vraag is dan of u die honger ook kent? Dat verlangen naar de Heere als de God van uw leven?

Toch bedoelt Amos het anders. Helaas gaat het met Israël toch niet de goede kant op. Hun zoeken naar Gods Woord is geen vrucht van bekering. Hooguit is er een schijnbekering. Zij houden hun zonden vast en vragen niet oprecht naar God en Zijn sterkte.

Overall zoeken zij. Van zee tot zee. Dit kunnen we nemen als: Van Dode Zee tot aan Middellandse Zee. Het kan ook in het algemeen betekenen: overall. Evenals de uitdrukking: Van noord tot oost. Dit schijnt een verkorte uitdrukking te zijn voor: Van het noorden tot het zuiden en van het westen tot het oosten. Dus eveneens: overall.

Maar zij zullen nergens het Woord vinden. Het is te laat. Waarom? Zij hebben volhard in

hun zonde. Zoals koning Saul, 1 Sam. 28:6. Moeten wij dan bang zijn, dat ook voor ons de deur bij de Heere gesloten is? Wie oprecht met de Heere leeft hoeft daar niet bang voor te zijn, maar wie zich niet bekeert ziet hier zijn toekomst getekend.

Vers 13-14 Geen toekomst meer

Op de dag van Gods oordeel zullen de mooie meisjes en de jonge mannen van dorst versmacht. De zondige bloem der natie. Met als gevolg dat dan heel het volk moet omkomen. Zij allen zijn mensen, die zweren “bij de schuld van Samaria”. De uitdrukking “schuld” slaat op de zonde van Samaria, terwijl met “Samaria” vooral de koning (Jerobeam I) wordt bedoeld. Hij is het die de kalverendienst in Bethel en Dan heeft ingesteld. Hij is het “die Israël zondigen deed”. Ook de pelgrimstochten naar Berseba worden genoemd, zie 5:5 en 7:9.

Wie op deze wijze goddeloos leeft en daarin volhardt zonder tot bekering te komen, zal vallen en niet weer opstaan. Hoe anders dan bij hen die de HEERE verwachten: zij zullen de kracht vernieuwen, Jes. 40:31.

Gespreksvragen:

1. Verbondszegen en verbondswraak, vs. 2. Hoe kunnen die in onze tijd functioneren?
2. Spreekt u met elkaar door over de koopzondagen. Hoe beleeft u zelf de rustdag?
3. De slavernij, zoals ook Nederlanders daaraan meegedaan hebben, komt regelmatig in het nieuws. Als het woord ‘slavernij’ valt, hebt u daar dan een voorstelling van? Hoe kijkt u daar tegenaan? Bestaat er ook ‘moderne slavernij’?

4. Welke rouwgebruiken kent u van voorheen, wellicht uit uw eigen jeugd? Wat was daarvan de bedoeling? Zijn rouwgebruiken ook nu nog zinvol? Welke?
5. Wij hebben het leven te zoeken buiten onszelf in Christus alleen (Avondmaalsformulier). Kunt u deze boodschap bij Amos aanwijzen?
6. Honger en dorst zijn in de vss. 11-13 beeld van het door God verlaten worden. Is dit ook op de Godverlatenheid van Christus aan het kruis te betrekken?
7. Geldt de belofte “Zoek de Heere en leef” (5:6) (blijkbaar) niet altijd? Of is het anders?

Ds. H.J.T. Lubbers

bijbelstudie n.t.

8

Ik ben van boven

Johannes 8 : 21–29

‘Wie is toch Deze?’ Die vraag stellen de discipelen, nadat de Heere Jezus de storm heeft gestild (Mark. 4:41). Het is een vraag vol van *verwondering*, vanwege de machtige daden van de Heiland. In zekere zin stellen de Joden in Johannes 8:21-29 dezelfde vraag als de discipelen. Maar de toon is nogal verschillend. Er klinkt *ongeloof*, *twistziekte* en *verzet* in door. Jezus reageert op het scherpst van de snede: ‘Als u niet gelooft dat Ik het ben, zult u in uw zonden sterven’. Dat is tegelijk een uitnodiging: ‘Geloof dat Ik het ben, en u zult leven!’

Jezus’ Zelfgetuigenis

Johannes 8:21-29 borduurt voort op het gesprek dat hiervoor heeft plaatsgevonden (8:12-20). De Heere Jezus heeft gezegd, dat Hij het Licht der wereld is (vers 12). Alleen wie Hem volgt, heeft het licht waardoor je echt leven kunt. De Farizeeën reageren daar uiterst kritisch op. Iedereen kan wel iets over zichzelf roepen! ‘Uw getuigenis is niet betrouwbaar, want U getuigt over Uzelf’ (vers

13). Dat is een bekend juridisch principe. Een zelfgetuigenis heeft geen bewijskracht; er zijn altijd minstens 2 getuigen nodig (zie ook Deut. 19:15).

Jezus wijst de bezwaren van de Farizeeën echter van de hand. Hij doet dat op twee manieren. Allereerst betoogt Jezus dat *Zijn* zelfgetuigenis wél bewijskracht heeft. Vanwege Zijn bijzondere afkomst en bestemming

is Jezus' Zelfgetuigenis een uitzondering op de algemene regel (vers 14).

Ten tweede zet Jezus de tegenaanval in. 'Mijn getuigenis is *wel* betrouwbaar, want Ik ben niet alleen, maar samen met de Vader Die Mij gezonden heeft' (vers 16). Er zijn er dus toch *twee* die getuigen: 'Ik getuig over Mijzelf, én de Vader getuigt over Mij' (vers 18). Met andere woorden: 'Jullie kunnen er rustig van uit gaan, dat het waar is wat Ik zeg, want Mijn Vader zegt hetzelfde'.

De Farizeeën zijn niet overtuigd en vragen: 'Waar is Uw Vader dan?' (vers 19). Daarop geeft Jezus een antwoord dat het er niet makkelijker op maakt. 'U kent Mij niet, en evenmin Mijn Vader. Als u Mij zou kennen, zou u Mijn Vader kennen.' Dat lijkt een cirkelredenering. Je kunt Jezus niet geloven, zonder Zijn Vader. En: Je kunt de Vader niet kennen zonder Jezus. Waar moeten de Farizeeën nu beginnen? Het lijkt een oeverloos twistgesprek te worden. Kern van de discussie is echter de weigering van de Farizeeën om te accepteren dat Jezus van *Goddelijke herkomst* is en dat Hij een *hemelse bestemming* heeft. Daarop spitst het gesprek zich toe in vers 21-29.

Vers 21-22

De woorden die de Heere Jezus in vers 21 spreekt, hadden al eerder tijdens het Loofhutenfeest geklonken (7:33-34). Toen werd Jezus' uitspraak niet begrepen (7:35-36).

Vandaar dat Jezus Zijn woorden enkele dagen later nog eens herhaalt en uitlegt: *'Ik ga heen en u zult Mij zoeken, en in uw zonde zult u sterven; waar Ik heen ga, kunt u niet komen'*.

Met de woorden 'Ik ga heen' doelt Christus op Zijn naderende dood. Dat is de weg waarlangs Hij heengaat tot Zijn Vader. Dat de Joden Hem zullen zoeken, betekent vermoedelijk dat de Joden zullen voortgaan met het

zoeken naar de Messias. Zij zullen de Messias echter niet vinden, omdat zij de enige Messias die er is, verwerpen. Zij zullen dan ook in hun zonde sterven!

Jezus gebruikt hier het woord 'zonde' in het enkelvoud. Daarmee doelt Hij op de zonde van het ongelooft, van het verwerpen van Jezus. Vandaar het vervolg: *Waar Ik heen ga, kunt u niet komen*. Hoe kan het ook anders? Wie de Zoon verwerpt, verwerpt de Vader (vgl. 5:23). Hoe zullen zij dan op de laatste dag de volmaakte gemeenschap met de Vader binnengaan?

De Joden (blijkbaar is Jezus nu niet meer alleen met de Farizeeën in gesprek) reageren op het laatste deel van Jezus' woorden ('Waar Ik heen ga, kunt u niet komen'). In 7:35 dachten zij nog aan mogelijke emigratieplannen van de Heere Jezus. Nu, in vers 22, vragen de Joden zich echter af of de Heere Jezus Zichzelf misschien van het leven wil beroven. Dat komt veel dichterbij de waarheid! Jezus zal weliswaar niet heengaan door *Zichzelf te doden*, maar wel door *Zijn leven vrijwillig af te leggen* (vgl. Joh. 10:18).

Vers 23

De Heere Jezus reageert hierop en legt uit, waarom de Joden Hem niet kunnen volgen. 'U bent van beneden, Ik ben van boven'. Jezus legt dat nader uit: 'U bent van deze wereld, Ik ben niet van deze wereld'. Met 'wereld' bedoelt Jezus de gevallen wereld, die in welbewuste opstand tegen haar Schepper leeft. Dit verschil in afkomst is de diepste reden, waarom Jezus' tegenstanders niet kunnen inzien Wie Hij is.

Dat geldt echter ook van alle mensen! Jezus maakt duidelijk dat er een diepgaande kloof bestaat tussen Hem en ons. Onze afkomst vormt en stempelt heel ons zijn, leven, denken

en ervaren. Wie 'van Europese komaf' is, is in alles anders dan iemand 'van Afrikaanse komaf'. Nog dieper is de tegenstelling tussen 'van boven' en 'van beneden' zijn. Van alle mensen geldt dat zij 'van deze wereld' zijn. Er is er maar Eén, Die kan zeggen: Ik ben *niet* van deze wereld. Daarom is het van nature bij ieder van ons zo, dat wij Jezus niet werkelijk kennen, maar zelfs afwijzen. En het is een wonder van Gods genade, wanneer ons toch de ogen voor Jezus open gaan.

Opnieuw wordt duidelijk, wat Jezus tegenover Nicodemus betuigt: 'U moet opnieuw geboren worden' (Joh. 3:3, 5). Opvallend dat hier in het Grieks letterlijk staat: '*Van boven* geboren worden'. Slechts zo wordt onze geestelijke blindheid genezen.

Vers 24

Zonder geloof zullen de Joden in hun zonden sterven (vers 24). Hier gebruikt Christus de meervoudsvorm (zonden), in tegenstelling tot het enkelvoud in vers 21. Met *zonden* doelt Hij op de verschillende vormen van zonde, die als paddenstoelen opschieten vanuit de bodem van de ene zonde (de oerzonde) van ongelooft. Met andere woorden: De enige uitweg om niet in je zonden te sterven, ligt in oprecht *geloof*!

Wat moeten zij dan geloven? Vers 24 geeft het antwoord: 'Dat *Ik het ben*' (in het Grieks: *ego eimi*). Deze uitdrukkingen kwamen we in de vorige 7 Bijbelstudies tegen in combinatie met een zelfstandig naamwoord ('*Ik ben*... het Brood; de Opstanding; de Wijnstok'). In vers 24, en ook aan het eind van dit hoofdstuk (vers 58), vinden we de uitdrukking *ego eimi* als een op zich staande uitdrukking. In vers 58 vormt deze uitspraak zelfs de aanleiding voor de Joden om stenen op te pakken (vers 59). Deze woorden hebben dan ook een dui-

delijke achtergrond: De Zelfopenbaring van de HEERE God aan Mozes bij de brandende braamstruik: *Ik ben Die Ik ben* (Exodus 3:14). De echo van dit '*Ik ben*' vinden we ook met regelmaat in Jesaja 40-55. Dat gebeurt telkens op plaatsen waar God Zichzelf openbaart. Dat de Heere Jezus deze geladen woorden ook in de mond neemt, betekent dan ook dat Hij claimt dat Hij van hemelse komaf is. Dát vraagt op aarde om geloof en erkenning.

Vers 25-26

De Joden vragen hierop: 'Wie bent U?' Door Zijn antwoord blijkt dat de Joden eigenlijk vragen naar de bekende weg. *Vanaf het begin* heeft de Heere Jezus daar geen doekjes om gewonden. 'Vanaf het begin': We zouden hierbij kunnen denken aan het begin van dit gesprek (Joh. 8:12), maar ook aan het begin van Jezus' totale optreden als Gezondene van de Vader.

Jezus maakt duidelijk dat Hij veel over zijn toehoorders zou kunnen zeggen en wel tot hun veroordeling. Zij begrijpen niets van Zijn relatie tot de Vader. Men gelooft Hem eenvoudig niet. De Heere Jezus beperkt Zich echter tot Zijn Messiaanse taak: Aan de wereld bekendmaken wat Hij Zijn hemelse Vader heeft horen zeggen. Ook in dit gesprek wil Jezus Zich aan Zijn opdracht houden.

Vers 27-29

De Joden begrijpen niet dat Jezus over Zijn Vader spreekt (27). Daarop reageert Jezus met de woorden van vers 28. Binnenkort zullen de Joden Hem *verhogen*. Dit ziet op het kruis (vgl. Joh. 3:14-15, 12:32-33). Eén van de functies van het kruis is: Openbaren Wie Jezus is. '*Dan zult u inzien dat 'ego eimi*'. Jezus bedoelt dus: Straks zult u op grond van de *feiten* erkennen, wat u momenteel niet op Mijn

woord gelooft. Dan zal het onbegrip plaatsmaken voor het besef dat Jezus met de opdracht van Zijn Vader bezig was geweest. Dan zal de erkenning komen, dat Hij tóch van boven is. Hiermee is niet gezegd dat al Jezus' tegenstanders zich na Golgotha zullen bekeren. Maar wel: Als zij zullen inzien Wie Jezus is, dan zullen ze dat het meest zeker weten vanwege het kruis! Het is in dit verband wel treffend om in het boek Handelingen te lezen wat er na kruis en opstanding in Jeruzalem gebeurt: Velen (ook uit de priesters) komen tot geloof (Hand. 2:47; 4:4; 6:7).

Jezus besluit in vers 29 met de verzekering dat Zijn Zender Hem in alles steunt, omdat Jezus altijd doet wat Zijn Vader welgevallig is.

Geloof en ongeloof

De Heiland voert met de Joden een twistgesprek op het scherp van de snede. Wat leren wij hier?

'Als u niet gelooft...' (vers 24): Dát is de zonde die tot de dood leidt. Deze woorden krijgen een nog dreigender klank als we bedenken bij Wie ze over de lippen komen: De Redder der wereld, Die Zijn leven geeft voor Zijn schapen! De Heere Jezus spreekt Zijn scherpe waarschuwing tot mensen die Hem al vaak hebben horen spreken. Het is niet de eerste keer dat zij met hun bezwaren bij Jezus komen. Maar ze blijven Hem afwijzen. De Heiland laat weten, dat zij daarmee op een doodlopend spoor zitten. Ook voor ons is niets zo levensbedreigend als ongeloof! Wij gaan niet verloren vanwege zonden als moord en overspel, maar wel wanneer wij het door God gegeven redmiddel van de hand wijzen en ons blijvend verzetten tegen de Heiland der wereld.

Tegelijk zit in de woorden van Jezus de uitnodiging: Wie in Mij gelooft, heeft eeuwig

leven! In Johannes 8 blijkt geloven niet een kwestie van optellen en aftrekken te zijn. Het is een door de Heilige Geest gewerkte aanvaarding van de werkelijkheid die van boven komt. Tegelijk: Dat geloof is gebouwd op en wordt ondersteund door *feiten*: De (heils) feiten van kruis en opstanding! Daarom is de absolute kern van de verkondiging van de apostelen: *Jezus Christus en Dien gekruisigd* (1 Kor. 2:2). Dit zal ook in onze dagen de absolute kern van een Bijbelse prediking zijn. De feiten die beschreven zijn, *'opdat u gelooft dat Jezus de Christus is, de Zoon van God (van boven!)*, en *opdat u, door te geloven, het leven zult hebben in Zijn Naam'* (Joh. 20:31).

Gespreksvragen:

1. De Heere Jezus wijst op de absolute noodzaak van het geloof in Hem (vers 24). Hoe kom je tot geloof? Zie vers 28; u kunt hier ook de HC vr./antw. 65 bij betrekken.
2. Een jongere in de gemeente vraagt: Wie zegt dat de Koran geen gelijk heeft? Wat is uw reactie? Hoe weet u voor uzelf zeker dat het Bijbels getuigenis omtrent Jezus Christus de waarheid is? Wat zegt de NGB daarover in artikel 5?
3. Wat is het verschil tussen 'zonde' (vers 21) en 'zonden' (vers 24)? En wat is de samenhang tussen die twee?
4. Jezus waarschuwt voor de zonde van het ongeloof. Wat betekent in dat verband de uitspraak: 'Er loopt een directe lijn van de preekstoel naar de rechterstoel van Christus'? Wat heeft deze uitspraak u te zeggen?
5. De Heere Jezus is 'van boven'. Het hart van een christen gaat ook uit naar de dingen die boven zijn (Kolossenzen 3:1-2). Wat betekent dat? Hebben wij christenen anno 2013 de scherpe scheidslijn tussen 'boven' en 'beneden' nog wel in het oog?

Ds. W. Westland

van de voorzitter

De Regenboog

Weet u het nog? Op de voorkant van de vorige Hervormde Vaan een prachtige opname van de regenboog, boven de nagemaakte ark

van Noach in één van de havens van Dordrecht. In de voorjaarsvakantie ben ik er geweest met twee van mijn kleindochters. Ze vonden het prachtig. Je krijgt inderdaad een goed beeld van hoe het geweest kan zijn. Het geheel komt Bijbelgetrouw over, hoewel ik niet alles voor mijn rekening neem. Een tekenfilmpje over Donald Duck in de ark gaat mij te ver. Laten we toch eerbiedig met het Woord van God omgaan! Maar terug naar de regenboog op de voorkant van de Hervormde Vaan: teken van Gods trouw. Ook nu de winter langer duurde, mogen we erop vertrouwen, dat de seizoenen zich blijven afwisselen tot het eind der tijden.

Maar niet alleen in de natuur zien we Gods trouw. We staan nu al weer aan het eind van het vergaderseizoen. Wat een zegen, dat we als mannenverenigingen ook dit winter-

seizoen samen mochten komen om Gods Woord te onderzoeken. Dan mogen we nu zeggen: Groot is Uw trouw. Ik hoop dat u en jij ook in je persoonlijk leven de trouw van de Heere mag zien. En dat tegenover zoveel ontrouw van onze kant. Dan is er alle reden om ons te verwonderen. En we beseffen: dit kan alleen om de verdienste van Christus. Hij was trouw tot in de dood. En Hij is ook opgestaan, en leeft om voor ons te bidden! Wat prachtig, als we in de natuur de regenboog zien: Teken van Gods trouw in Christus Jezus voor zondaren!

Gouda 13 april

Wanneer u voor 13 april dit nummer van de Hervormde Vaan in de bus krijgt is dit nog een laatste herinnering aan onze Huishoudelijke Vergadering. We hopen ook u en jou te ontmoeten. In het nummer van mei krijgt u een verslag van deze vergadering.

Bijbelstudies

We kijken al weer naar het volgende seizoen. Deze keer een serie van acht Bijbelstudies omdat we in 2014 D.V. eerder met de volgende serie beginnen. Dat is op verzoek van verschillende verenigingen. Ons bestuurslid ds. J. van Dijk is bereid om met ons na te denken over enkele gedeelten uit het profetenboek Ezechiël. De Bijbelstudie uit het Nieuwe Testament zal worden verzorgd door ds. J. Prins te Ederveen. Hij bespreekt het Bijbelboek Titus.

Tenslotte

Een hartelijke groet aan u allen, mede namens de andere bestuursleden.

Onze voorzitter jubileert

Voor onze voorzitter, ds. W. Westland, zijn het bijzondere weken en maanden; alsmede voor zijn vrouw. Op D.V. 13 mei mag hij 40 jaar predikant zijn en gedenken, dat hij op die datum in 1973 bevestigd werd in zijn eerste gemeente, het Brabantse Veen. Kort daarvoor mochten hij en zijn vrouw in het huwelijk treden, namelijk op 20 april. Bovendien mocht hij onlangs op 2 maart de leeftijd van 65 jaar bereiken en mag hij nog steeds in actieve dienst zijn in Ridderkerk, alsook als voorzitter van onze Mannenbond. Wat zullen wij over al deze dingen anders zeggen, dan dat de HEERE hierin geweldig trouw voor hen samen is geweest. Aan Hem alleen de dank en eer. Maar ook willen wij ds. Westland en zijn vrouw van harte geluk wensen met al deze gedenkdagen. Als het in ons hart leeft "Ik zal de daden des HEEREN gedenken", dan zijn we op de juiste plaats; in ootmoed, verwondering en dank. Namens onze leden en het bestuur wensen wij hen samen nog vele goede jaren toe uit de handen van onze God in Christus.

De 2^e voorzitter, ds. J.P. Nap

in the picture

Ds. P. Molenaar

Troonswisseling

Deze maand is voor ons volk gedenkwaardig, nu onze Koningin Beatrix op 30 april afstand zal doen van de regering ten behoeve van haar zoon de Prins van Oranje, Willem Alexander. Dankbaar zijn we voor de plaats, die onze Koningin onder ons volk innam. Zij had een zeer hoge ambtsopvatting. Haar dossierkennis was alom bekend. Dit is van grote waarde geweest met het oog op de regering van ons land. Onze Vorstin had tegelijk een brede belangstelling voor alle gremia van ons volksleven en genoot veel vertrouwen. Zelf heb ik in Dordrecht enkele keren een bezoek van onze Koningin meegemaakt. Zo ook de opening van de Calvijntentoonstelling in de Grote Kerk in 2009. De toenmalige burgemeester Bandell herinnerde in haar aanwezigheid aan het feit dat haar stamvader Willem van Oranje, nadat hij gekozen had voor het Calvinisme, deelnam aan het Heilig Avondmaal in die kerk. Ons viel toen haar brede en warme belangstelling voor deze tentoonstelling op, waarbij Professor Seldenhuis uitleg gaf. De Koningin bleef een uur langer dan gepland in de Grote Kerk. Ons past dankbaarheid aan de Heere voor de plaats, die zij in ons land heeft ingenomen.

Geschiedenis

Er ligt wel een bijzondere band in de geschiedenis met ons Oranjehuis. God heeft ons het Oranjehuis gegeven. Juist in de strijd om de vrijheid van de kerk der Hervorming heeft de Heere ons het Oranjehuis gegeven. De stamvader Willem van Oranje heeft letterlijk goed en bloed gegeven voor 'de goede zaak'. Onze geschiedenis is nauw verbonden met de plaats van ons Oranjehuis, vanaf het begin, toen de Republiek der verenigde Nederlanden zelfstandig werd. Het Oranjehuis is een stabiele factor geweest in onze geschiedenis en heeft heel veel voor ons volk in de loop der eeuwen betekend. Rondom de Franse Revolutie zijn er veel tronen gevallen. Het Oranjehuis is door alle turbulente tijden heen gebleven. Ons past geen chauvinisme, alsof dit een verdienste zou zijn van ons volk of van het Oranjehuis, maar wel de ootmoedige belijdenis dat dit genade van de Heere is. Die met Zijn pen onze geschiedenis geschreven heeft. Het geheim van die geschiedenis ligt wel duidelijk in de woorden van de Vader des vaderlands, die na een tijd van grote crisis de bekende woorden heeft uitgesproken: "Ik heb een verbond gemaakt met de opperste Potentat der potentaten". Dat was het moment dat hij uit een vaste overtuiging koos voor de Protestantse religie. Op dit moment is in cruciale fases van ons Oranjehuis teruggegrepen. Helaas is er veel van die overtuiging zowel bij ons volk als bij ons vorstenhuis verloren gegaan. Moge die belijdenis nu een nieuwe les zijn voor ons allen!

Geen populisme, wel gebed in tijden van crisis

Wonderlijk is dat juist in tijden van grote crisis de plaats van het Oranjehuis in de geschiedenis als genadegeschenk sterke aandacht kreeg. Denk bijvoorbeeld aan de tijd

van de 19^e eeuw. Groen van Prinsterer heeft in zijn geschriften sterk de band van ons volk met ons Oranjehuis benadrukt als door God Zelf gesmeed. Daarom moeten we nu als christelijke gemeente niet meedoen met het populisme van deze tijd om populariteit van ons vorstenhuis af te meten naar wereldse maatstaven. Dan belanden we al gauw in het populisme van de boulevardbladen. Laten we echter als christelijke gemeente volgens apostolisch vermaan hen dragen in de voorbeden, opdat zij mogen leven en regeren bij de gratie van God, als enige grondslag van het verbond tussen volk en vorstenhuis. Daarmee alleen is het Oranjehuis en ook ons volk gediend.

Moeders in het Oranjehuis

Opvallend is dat de koninginnen de band met het volk het meest hebben versterkt. Daarbij denken we aan Koningin-Regentes Emma die veel betekend heeft in de geestelijke opvoeding van Koningin Wilhelmina. Ons vallen daarbij de uitspraken bij de aanvaarding van hun hoge ambt op. Wilhelmina sloot bij haar ambtsaanvaarding aan bij de woorden van haar voorgelacht: "Oranje kan nooit genoeg voor het Nederlandse volk doen". Juliana liet iets doorklinken van de diepste noties van ons volkslied, zoals koning David beleed: "Wie ben ik dat ik dit doen mag?" De laatste Koningin Beatrix beleed dat de diepste wortels van haar hoge ambt gedragen werden door een regel van het Wilhelmus: "Mijn Schild en de Betrouwen zijt Gij o God mijn Heer". Van harte hopen we dat Koning Willem Alexander bij deze authentieke lijn in de geschiedenis mag aansluiten. Niet alleen de koninginnen hebben heel veel betekend en samenbindend gewerkt in de vereniging van volk en vorstenhuis. We vergeten ook niet de verschillende stammoeders van ons Oran-

jehuis. Om één voorbeeld te noemen: Is de moeder van Willem van Oranje, Juliana van Stolberg daarin niet een schoolvoorbeeld geweest, die in de strijd om de vrijheid van de christelijke religie voor haar kinderen een biddende moeder is geweest, zelfs door het verlies van eigen kinderen heen? Ook andere moeders in het Oranjehuis

zijn een gouden draad geweest in de bewaaring van de religie in de lijn van de geslachten. Daarin zijn zij lichtende sterren geweest in de overdracht van het Woord, in kerk en staat.

Laten we die gratie onze nieuwe Koning en Koningin toebidden! Dan is ons volk en vorstenhuis echt gezegend!

Ds. J.P. Nap

uit de kerkgeschiedenis

Ds. Ottho Gerhard Heldring (1804-1876)

15

In het 5^e deel van de prachtige serie van dr. R.B. Evenhuis “Ook dat was Amsterdam” staat over ds. Heldring te lezen: “Zijn leus was: schep werkgelegenheid, er is altijd genoeg te doen, leg spoorwegen aan, graaf kanalen, ontgin woeste gronden, gebruik daarvoor het vele geld dat nu nutteloos wordt besteed aan de bedeling. (...) Daarnaast ijverde hij zeer voor kerkherstel. Hij achtte dit zelfs voorwaarde waaraan moest worden voldaan, alvorens de kerk ten volle haar sociale taak zou kunnen vervullen. Zijn ideaal was een kerk volop belijdend, *volop getuigend en waarlijk diakonaal!*” (cursiveringen van Evenhuis, JPN)

Wie is deze ds. Heldring?

Predikant in Hemmen

Hij wordt geboren in 1804 in Zevenaar als zoon van ds. O.G. Heldring sr., die daar in 1788 als kandidaat was bevestigd en er 53 jaar predikant was tot aan zijn overlijden in 1841. Zijn moeder is een Duitse en verwant aan piëtistische kringen. In deze geest

wordt hij opgevoed. Op 16-jarige leeftijd gaat hij studeren in Utrecht. De sfeer aan de universiteit is anders dan thuis; meer in humanistisch-rationalistische geest. Dit brengt hem aan het eind van zijn studie in een geestelijke crisis. Tot zijn herstel gaat hij o.a. op het land werken en leert er de zegen

van kennen. Nog jong wordt hij in 1827 predikant in het Betuwse Hemmen, waar hij zal blijven tot aan zijn emeritaat in 1867. Dat hij predikant wordt is meer de wens van zijn vader, maar later schrijft hij, dat het ambt voor hem “de baan” heeft geopend “om zijn naaste wel te doen”. Hij heeft het trouwens direct al druk, met consulentschappen in Zetten en Randwijk.

Dr. O.G. Heldring (1804-1876)

Zijn eerste Kerstfeest brengt hem eind 1827 opnieuw in een crisis. Hoe te preken? Hij is wel druk, maar voelt zich innerlijk arm, verloren, schuldig. Door het lezen van een Duitse kerstpreek komt zijn (eerste?) bekering. Hij gaat bewust inzien, dat de weg van een christen meer en anders is dan de weg van de deugd. Het is een weg van het geloof. Rechtaardiging sola fide. Christus werd arm om arme zondaren rijk te maken. Als hij dat ziet kan hij Kerstfeest vieren. En preken! Vanuit dit geloof zet hij zich vervolgens in voor de bestrijding van armoede en moreel verval.

Armoedebestrijding

In Hemmen loopt Heldring aan tegen veel armoede en allerlei maatschappelijke ellende. In zijn aanpak hiervan bewandelt hij niet de

weg van de bedeling. Hij toont zich dus niet een rijke weldoener die aan de armen veel geld geeft. In zijn boek “Christendom en armoede” (1849) zet hij zijn principes uiteen. Zijn uitgangspunt is Gen. 3:19a, dat de mens in het zweet zijns aanschijns zijn brood zal eten. Zo verleent hij hulp aan hen die “willen, maar niet kunnen”. Men moet leren zichzelf te redden. Niet alleen bedelen wijst hij af, ook bédelen. Hij zorgt voor voorlichting en weet de arme bevolking van Hemmen te bewegen om het land goed te bebouwen.

Ook het drankmisbruik bestrijdt hij. Bekend geworden is zijn boek “De jenever erger dan de cholera” (1838), een gedocumenteerd geschrift, gebaseerd op de officiële cijfers van 118 Gelderse gemeenten. Hij toont hierin de verwoestende werking van drankmisbruik aan en stelt ook maatregelen ter bestrijding voor. Bij dit alles wil hij allereerst evangeliedienaar zijn. Hij is geen aanhanger van een sociaal evangelie, maar wil voluit de bijbelse en gereformeerde leer doorgeven.

Intussen maakt hij ook wandeltochten over de Veluwe, op zoek naar mensen, folklore en oude cultuur. Rond 1840 ontdekt hij de armoede in Hoenderloo. Daar zorgt hij voor een waterput, een school en in 1858 ook een kerk. Bij de ingebruikneming van de put leest hij uit Joh. 4 en preekt over de Samaritaanse vrouw en Christus als het levende water, dat wij nodig hebben. De school is een openbare school (zoals dat toen was), maar Heldring weet te bewerkstelligen dat er op deze school christelijk onderwijs gegeven wordt. Later strijdt hij met Groen van Prinsterer voor het stichten van bijzondere (lees: christelijke) scholen.

Contacten met het Réveil

Heldring wordt wel een man van het Réveil

genoemd. Prof. S. van der Linde noemt hem “de voltooiër van het Réveil naar de kant van haar maatschappelijk engagement”. Hij wendt zich tot het Réveil met een rondschriven in 1845 aan “de vrienden des Heeren die met mij hebben leeren kennen door den Heiligen Geest dat de Gereformeerde kerkleer niet uit den mensch maar uit God is”. Hieruit groeien bijeenkomsten van “Christelijke Vrienden”, die van 1845 tot 1854 in Amsterdam gehouden worden. Thema’s zijn: staatkunde, onderwijs, volkszonden enz. De leiding is in handen van Groen van Prinsterer. Als ook het kerkelijk vraagstuk (van de Hervormde Kerk) meer en meer ter sprake komt vallen de Christelijke Vrienden uiteen. Luthersen en Afgescheidenen houden het dan voor gezien. Voor het zover is steunen de Réveilvrienden Heldring in veel christelijk werk. In het nabij Hemmen gelegen Zetten wordt de voormalige bierbrouwerij Steenbeek tot een asiel voor “boetvaardige gevallen vrouwen”. Hiermee worden vrouwen bedoeld, die met hun prostitutiearbeid willen breken. Op het gebouw laat Heldring de letters U.V.W. aanbrengen: “Uit Verlies Winst”. Belangrijk is “of een zondares tot kennisse kwam harer zonden, en in waar berouw zich den Heere verootmoedigde”. Uitgangspunt voor dit werk is Ezech. 34:1-4. Het werk wordt later behoorlijk uitgebreid. De diverse stichtingen in Zetten zijn er een onderdeel van. Daar wordt in 1870 zelfs een eigen kerkje voor de gestichtsgemeente in gebruik genomen. Heldring wordt er de eerste predikant.

Publicaties

Veel heeft Heldring de jaren door gepubliceerd in zowel tijdschriften als boeken. Zo is hij jarenlang redacteur van het blad “De Vereniging: Chr. Stemmen”.

In dit jaar waarin wij bij het 450-jarig bestaan van onze Heidelbergse Catechismus stilstaan wil ik vooral zijn boekje uit 1841 noemen met de titel “Waarom staan de namiddagkerken zoo ledig? Wat is de oorzaak van den tegenzin tegen den Heidelbergischen Catechismus? Een gesprek tusschen drie Hervormde evangeliedienaars”. Al eerder had hij tegen het ongeloof gefulmineerd en daarover geschreven: “Het wijkt ook voor niets dan alleen voor de waarheden zooals onze Catechismus dezelve opteekent. Dat boek is zoo zeer miskend. Ach dat het van de scholen verdrongen werd was de oorzaak dat nu de kerken ledig staan.” Niet ieder neemt hem dit in dank af.

In de strijd voor kerkherstel leidt Heldring in 1864 de vergadering, waarin de Confessionele Vereniging wordt opgericht. Zij wil onbekrompen, maar ondubbelzinnig vasthouden aan de belijdenis.

Wat leren wij?

Er zou meer kennis van Heldring en zijn werk genomen moeten worden, voordat conclusies getrokken kunnen worden voor ons in onze eigen tijd. Maar het komt mij voor dat de lessen die te trekken zijn zich in twee richtingen bewegen.

1. Bij zijn aanvankelijke filantropische medestanders ontwaart hij teveel nadruk op de deugd. Dit ziet hij als een miskennis van het christendom. Maar bij veel van zijn orthodoxe geloofsgenoten mist hij elke vorm van christelijk geïnspireerde sociale arbeid. Hem staat een orthodox christendom voor ogen, dat zijn sociale roeping verstaat.
2. Kerkelijke diaconale hulp vanuit het Woord wordt weer van meer belang in de huidige tijd van een zich terugtrekkende overheid.

afscheid dhr. B. Rozendaal

De heer B. Rozendaal werkt al vele jaren als administrateur samen met mevrouw Kas op het bondsbureau in Nijkerk. U hebt één van beiden waarschijnlijk wel eens aan de telefoon gehad. Per 1 maart heeft de heer Rozendaal het bondsbureau verlaten in verband met een nieuwe functie.

Wij willen hem met deze promotie van harte feliciteren en tevens ook hartelijk danken voor al het werk wat hij voor onze bond gedaan heeft.

Gods zegen wensen wij hem toe in zijn persoonlijk leven en in zijn nieuwe werkring.

Wij stellen het op prijs dat de heer Rozendaal, totdat de vacature vervuld is, nog enkele uren op het bondsbureau wil blijven werken.

Het bondsbureau blijft geopend op de aangegeven tijden.

Namens Stichtingsbestuur
Hervormd Bondsgebouw
G.F. Bouma, voorzitter
N.A. Hulsman-van den Brink, secretaris

Namens de Mannenbond
Ds. W. Westland, voorzitter
Ds. J. van Dijk, secretaris

organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2011

De volgende wijzigingen doorvoeren:

1) De Streek Nijkerk (blz. 31) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. J.H. van Oostende, Torenlaan 3c, 3881 CE Putten.

2) De MV „Berea” te Wapenveld (blz. 16) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. G.J. van de Vrugt, Veldzijderkamp 32, 8191 XH Wapenveld

3) De MV „Eben Haëzer” te Uddel (blz. 16) heeft een nieuwe voorzitter: ds. A. Goedvree, Garderenseweg 4, 3888 LC Uddel.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

VOOR ELKAAR vakantieweken

Fijn dat er enthousiast gereageerd wordt op ons aanbod VOOR ELKAAR vakantieweken voor alleengaanden.

Velen van u hebben al een keus gemaakt uit:

Hotel 'Landgoed Ehzerwold' in Almen

22 - 29 juni 2013

'Mennorode' in Elspeet

15 - 19 juli 2013 (midweek)

Parkhotel 'Hugo de Vries' in Lunteren

3 - 10 augustus 2013

Daarom moeten we nu vermelden dat de week in Lunteren vol is en de week in Almen bijna vol. Kent u onze weken niet en aarzelt u? Probeer dan eens de midweek in Elspeet. Mevr. J. Dijs-Oudshoorn kan u informatie geven. Haar telefoonnummer is 079-3413487.

De commissie 'VOOR ELKAAR
vakantieweken alleengaanden' groet u allen
hartelijk.

Giften voor de vakantieweken alleengaanden
zijn welkom op rekening ING 6131670 t.n.v.
VOOR ELKAAR vakantieweken.

boekbespreking

Jan H. van Doleweerd: **“Gids
voor Bijbellezers”**, uitgeverij
De Banier, 85 blz., prijs € 9,95.
Dit is een mooi boekje voor
leden van onze mannenvereni-
gingen. Weliswaar is de Bijbel
het meestgelezen boek op aarde,
maar dat neemt niet weg dat

het ook best een moeilijk boek is. Daar komen
we op verenigingsavonden wel achter. Er blijven
altijd vragen over. Daarom helpt ons bestuur
graag met Bijbelstudies in De Vaan. Al jaren
lang en ze worden ook steeds meer gebruikt.
Deze gids kan ons ook helpen. Na de inleiding
door de schrijver zijn er drie hoofdstukken: de
Bijbeltekst, de Bijbellezer en Bijbeluitleggers. In
hoofdstuk vier komen er z.g.n. Leesvragen. Bij-
voorbeeld: „Komt het Woord aan het woord?” en
heel belangrijk: „Wat leert dit tekstgedeelte mij
over God, over mezelf en over mijn zaligheid?”.
Uit het nawoord neem ik het volgende over:
Een Bijbelgeleerde heeft eens gezegd dat Bijbel-
uitleggers vaak lijken op een tuinman die een
hongerige meenam naar de moestuin. Maar in
plaats van hem vruchten te eten te geven be-
gon hij hem te vertellen over de bemesting en
de wortels die het fruit kunnen voortbrengen.
Toen hij klaar was en om zich heen keek, was de
hongerige nergens meer te vinden. Hij was op
zoek gegaan naar een andere moestuin en had
deze gevonden. De eigenaar hiervan gaf hem

wel de vruchten te eten. De hongerige was niet
geïnteresseerd in de wortels en de bemesting. De
Bijbel is geen Boek om ontleend te worden. Het
is het Woord van God gesproken tot zondaren,
opdat zij zouden geloven in Jezus Christus, Die
Hij gezonden heeft. Het is levend Water. Met
de woorden van Wilhelmus à Brakel is het een
stroompje waaruit een schaapje drinkt en een
zee waarin een olifant verzinkt. Ik voer daarom
een pleidooi voor het lezen van de Bijbel niet
alleen met het verstand, maar tevens met het oog
op het hart, met het oog op de ervaring, ingebed
in de leesgemeenschap van de kerk. Om bij het
lezen van een Bijbelgedeelte Gods stem in eigen
leven te horen en te verwerken.

Dr. Jan H. van Doleweerd is missioloog en
theologisch docent. Hij promoveerde in 2012 op
„Viva vox Dei”, een hermeneutische studie over
het zelfgetuigenis van de Bijbel.

ADG.

19

overlijdensbericht

Op Zijn tijd heeft de Heere tot Zich
genomen ons gewaardeerd lid

BART TUINMAN

in de leeftijd van 69 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen,
kleinkinderen en verdere familie in
hun verdriet.

Bestuur en leden
van de Mannenvereniging
“Calvijn” te Genemuiden

Genemuiden, 23 maart 2013
